

Sygn. akt I CSK 499/17

POSTANOWIENIE

Dnia 7 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa A.M.
przeciwko W.S.
o ochronę dóbr osobistych,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 grudnia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 13 grudnia 2016 r., sygn. akt VI ACa [...] /15,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. – stanowią podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Pozwany W.S. we wniesionej skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 13 grudnia 2016 r. wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparł na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa i przydatne dla orzecznictwa. Nie spełniają tych kryteriów zagadnienia sformułowane w skardze kasacyjnej przez skarżącego – dotyczące możliwości i skali ingerencji sądu w treść oświadczenia zawartego w pozwie zmierzającego do usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych - gdyż kwestie te były już przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego. Wskazano w nich, że w sprawach o ochronę dóbr osobistych ze względu na ich specyfikę, sąd nie jest związany w sposób bezwzględny formułą gramatyczną brzmienia przeprosin, do jakiego ma zostać zobowiązany naruszyiciel; może kształtować treść oświadczenia przez ograniczenie jego zakresu, czy uściślenie określonych sformułowań (por. wyroki z dnia 13 kwietnia 2007 r., I CSK 28/07, z dnia 11 lutego 2011 r., I CSK 334/10, z dnia 17 maja 2013 r., I CSK 540/12, OSNC - ZD 2013, nr 4, poz. 85 oraz z dnia 23 maja 2013 r., IV CSK 664/12, nie publ., z dnia

10 listopada 2016 r., IV CSK 42/16, nie publ.). Wskazuje się także, iż sąd korygując w tego rodzaju sprawach brzmienie żądania w sentencji wyroku na formułę, która w sposób niebudzący wątpliwości odpowiada rzeczywistym intencjom powoda, nie narusza art. 321 k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 lipca 2015 r., I CSK 549/14, nie publ. oraz z dnia 30 czerwca 2017 r., I CSK 621/16, nie publ.).

Natomiast przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecnictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecnictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09, nie publ.). Powyższych wymagań nie spełnił skarżący w odniesieniu do potrzeby wykładni przepisów art. 23 i art. 24 k.c. Poza tym przepisy te - o charakterze materialnoprawnym - nie określają zakresu dopuszczalnej ingerencji sądu orzekającego w treść i formę tekstu oświadczenia, którego żąda powód w pozwie o ochronę dóbr osobistych, a co podlega przepisom postępowania, w szczególności art. 321 § 1 k.p.c.

Skargi nie można także uznać za oczywiście uzasadnioną. Wyróżniona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zachodzi wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście

sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Tych elementów nie można przypisać przedstawionemu przez skarżącego uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej, skoro – jak to już wyżej wykazano – dopuszczalna jest ograniczona ingerencja sądu w treść oświadczenia, którego złożenia żąda poszkodowany od naruszydciela jego dóbr osobistych.

Wskazać należy, że nie zachodzi również nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

aj

ał